

"הנה" אמרה החסידה "אם יש לך שכל, הרי דגת את המזל שלך. קח את הדג לארמון ותראה אותו, אבל רק למלך. כשהוא יראה אותו, ירצה לקנות אותו מיד. אך אתה בקש רק מחיר אחד עבור הדג, וזה את הנסיכה לאישה."

כך אמרה החסידה והיא פרסה את כנפיה ועפה מעל גגות בתי העיר.

הדייג עטף את הדג במטלית נקייה, שם אותו בסל קלוע והלך אתו ישר אל הארמון, כדי למצוא שם את מזלו, כפי שאמרה החסידה.

"רפ-רפ-רפ" הוא דפק בדלת. ובכן, מה רצונו?

או! הוא רק הביא דג שדג היום, אבל הוא רוצה להראות אותו רק להוד מלכותו בעצמו.

לא עזר לאנשי חצר המלך להתווכח אתו ובסוף הביאו אותו לאולם העליון, שם ישב המלך על כס זהב, עם כתר זהב על ראשו ועם שרביט זהב בידו.

"טוב, למה רצית לראותי?" זה מה שאמר המלך.

הצעיר רק פרס את המטלית בלי לומר מילה והראה למלך את מה שהביא בסל הקלוע.

על מעשה טוב מגיע גמול

מתוך "השעון המופלא" ה.פייל

היה פעם דייג צעיר שכל בוקר פרס את רשתותיו ודג בנהר דגים, אותם מכר בעיר.

בוקר אחד, כשעבר בחוף, ראה חסידה שנתפסה במלכודת שאמורה הייתה לתפוס חולדות מים.

לדייג הצעיר היה לב טוב, וכשראה את ארוכת הרגליים הזו בצרתה, נכנס בין קני הסוף ושחרר אותה מהמלכודת.

"על מעשה טוב מגיע גמול" אמרה החסידה "שים יד על לבך שלוש פעמים, זרוק את רשתך למים ותראה מה תתפוס."

כך עשה גם הצעיר וכשהוציא את רשתו מהמים מצא בה דג אחד.

אחד? כן, רק דג אחד, אבל איזה דג! הקשקשים שלו היו מזהב וכסף. והבריקו כמו הירח על קרח חלק, והיה מופלא לראות זאת.

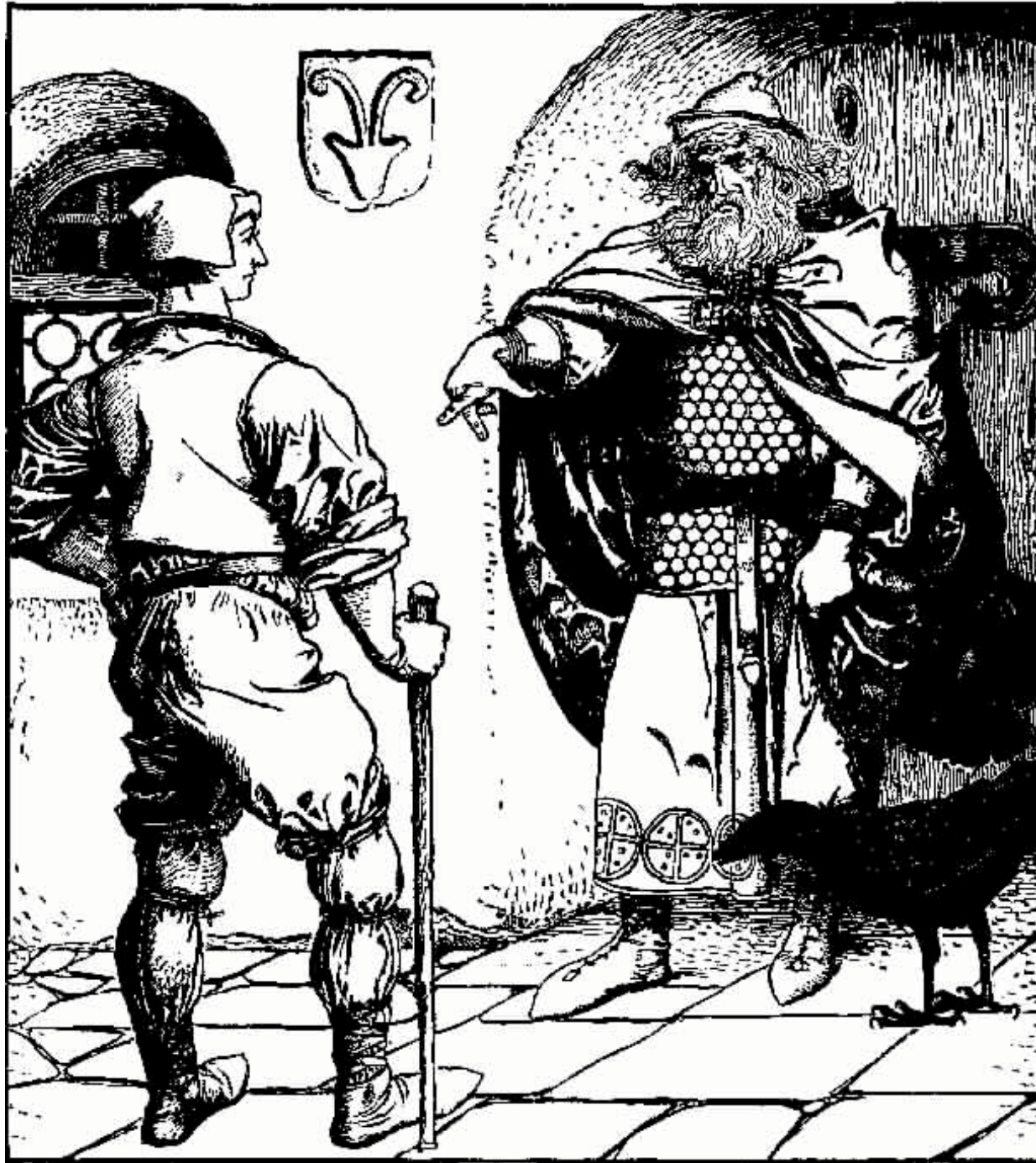
כשהמלך ראה את הדג כסוף-זהוב, חשב שעוד לא ראה דבר מופלא יותר מעולם. והיה בדיוק כפי שאמרה החסידה. הוא רוצה את הדג, ויעלה הדבר כמה שיעלה. אז מה רוצה הצעיר תמורת הדג?

מובן, החסידה, שעזרה לו לדוג את הדג, הרי אמרה איזה מחיר לדרוש. אז אם המלך יסכים לתת לו את בתו לאישה, הוא יכול לקבל את הדג ויבושם לו, זהו המחיר ולא אחר.

המלך התלבט וגמגם אך את המילה "לא" לא אמר, ואחרי זמן מה החליט לשלוח ולהביא את הנסיכה, ולשמוע את פיה.

ואכן הגיעה הנסיכה וזו הייתה יפה שקשה לי לתאר, כי רק המבט עליה יכול היה להמס את לב אדם כמו גוש חמאה בתנור. והיא הייתה גם חכמה כמו שהייתה יפה (וזו לא הגזמה), והרי לכן המלך שלח להביא אותה. הוא חשב ששישיג בעזרתה את הדג, בלי לשלם את מחירו. "כן" אמרה הנסיכה אחרי שהמלך הסביר לה את המצב "אני מוכנה להתחתן עם הצעיר הזה, אך קודם עליו לעשות רק דבר קטן אחד."

לבו של הצעיר ממש התחיל לקפץ למשמע הדבר. הוא היה מוכן לעשות כל דבר שהיא תבקש, כי הוא מוכן לכל

כדי לשאת את הנסיכה לאישה, אחרי שראה כמה היא יפה.

"אז טוב" אמרה הנסיכה "רק שיביא לי את המפתח של בית המשאלות, ואתחתן אתו."

"הנה" אמר המלך "הנה העסקה. לך ותביא את מפתח בית המשאלות ותוכל לשאת את הנסיכה לאישה. את הדג תשאיר כאן עד שתחזור. ואל תראה כאן את פרצופך בלי המפתח, אם אתה רוצה לשמור את ראשך על צווארך."

וכך יצא הצעיר מהארמון, בלי כלום מלבד מזל רע. הוא הלך ישר אל הנהר ושם ראה את החסידה, עומדת ומביטה למים ונראית חכמה כמו הכומר בכנסייה ביום ראשון.

הנה, סיפר, קרה כך וכך והחסידה גרמה לו רק צרות שם בארמון, כי ביקש מחיר כזה עבור הדגיג שלו. כך אמר הצעיר.

"שטויות!" אמרה החסידה "זה לא צריך להדאיג אותך. מזל רע תמיד בא לפני מזל טוב, והגשם לפני נביטת פרחים. עבור דבר שהוא כדאי, כדאי גם לעבוד. רק עלה על גבי ואני אביא אותך למקום שם גרה מלכת הציפורים. אם מישהו יכול למצוא את מפתח בית

המשאלות, זו רק היא."

והחסידה כופפה קצת את רגליה הארוכות, הצעיר עלה על גבה והיא פרסה את כנפיה ועפה רחוק, מעל שדה וחורשה, מעל הר וגיא, מעל יער ונהר. הם עפו רחוק ועוד יותר רחוק עד שהצעיר חשב כי עוד מעט יגיעו לסוף העולם, אך בסוף הגיעו לבית גדול, בנוי מלבנים אדומות על גבעה גבוהה. שם גרה מלכת הציפורים. החסידה עפה ישר אל הבית, והם ראו את המלכה מטיילת בגינה.

החסידה סיפרה לה הכל מהתחלה ועד הסוף, ועכשיו הם רצו לדעת האם מלכת הציפורים יכולה להגיד להם איפה ניתן למצוא את מפתח בית המשאלות.

לא, המלכה לא ידעה זאת בעצמה, אבל היא תקרא את כל ציפורי השמיים והאדמה ואולי תמצא ציפור אחת שידעת.

לצווארה של המלכה תלויה הייתה משרוקית כסף. היא שמה אותה לשפתיה והוציאה שריקה חדה עד שהאוזניים כאבו. ואז כל הציפורים של השמיים ושל האדמה באו מרחוק ומקרוב והגינה התמלאה בהן, כמו שקרן השמש מלאה חלקיקי אבק אחרי טאטוא.

מלכת הציפורים שאלה אותן, אחת-אחת, מיונק הדבש

הקטן ועד הברבור הבר הגדול, האם הן יודעות איפה נמצא מפתח של בית המשאלות, אך אף אחת מהציפורים לא ידעה זאת.

אחרי שכולן כבר נשאלו, אז הופיע עיט זקן, כה זקן שהיה אפור כמו אפר בתנור, וגדול שש פעמים מהציפור הגדולה ביותר שבכל השאר. הוא בא מקצה של שומקום, וזה רחוק מאוד ולכן לקח לו זמן רב להגיע. אתן מדברות על המפתח של בית המשאלות? כן, העיט הזקן ידע איפה הוא, יודע כמו שיודע איך לאכול לחם בחמאה. הקוסם האפור שחי על הר הברזל תלה את המפתח מאחורי דלת המטבח שלו, והעיט ראה אותו שם לא פעם ולא פעמיים.

"טוב" אמרה מלכת הציפורים "אבל כאן יש לנו צעיר אחד שיצא לעולם הרחב כדי להשיג את המפתח. הוא בחור טוב-לב, שעזר לחסידה להשתחרר, שם בתוך הנהר, כשהיא נתפסה במלכודת של חולדות המים.

האם תוכל לעזור לו למצוא את המפתח?"

העיט הזקן לא אמר "לא" כי למעשה טוב כזה מגיע גמול. הוא לקח את הצעיר על גבו ועף אתו.

אפשר היה לחשוב שהחסידה, שהביאה את הצעיר לבית מלכת הציפורים, עפה מרחק רב. אך זה היה לא

כלום אם להשוות עם המעוף של העיט הזקן. הם עפו עוד ועוד ואינני יכול למצוא מילים מספיקות כדי לתאר כמה רחוק הם עפו.

אך לכל מסע חייב להיות סוף וכך גם הם הגיעו בסוף להר ברזל גבוה, שמדרונותיו היו חלקים כמו זכוכית. ותאמינו לי, מזלו גדול של הדייג הצעיר היה, שהעיט הגדול יכול היה להביא אותו אל פסגת ההר.

שם, על ראש ההר נפרס אחו ירוק, כה רחב שהעין לא יכלה לראות את קצהו השני. ובאמצע האחו עמדה טירה גבהה. שם חי הקוסם האפור, ששמר את מפתח בית המשאלות אחרי דלת המטבח שלו.

"יותר רחוק לא אוכל להביא אותך" אמר העיט "אבל הנה לך נוצה. כשתהיה מוכן לחזור זרוק אותה באוויר ואגיע אליך מהר."

הצעיר הודה לעיט על עזרתו ושם את הנוצה תחת בטנת כובעו.

ואז העיט יצא לדרכו והדייג הצעיר התחיל ללכת לכוון הטירה, בה גר הקוסם האפור.

הוא הלך והלך עד שהגיע לפלג מים קטן שחצה את האחו. באמצע הפלג מונחת הייתה אבן גדולה, שחנקה את הזרם, כך שהוא רק בקושי יכול היה לזחול סביבו.

"הנה מישהו בצרה דומה לזו שלי" חשב הצעיר. הוא התכופף וגלגל את האבן הצדה, וכך המים יכלו לזרום חופשית.

"על מעשה טוב מגיע גמול" אמר הפלג "תסתכל במקום שבו עמדה האבן ושם תמצא אבן קטנה אדומה. אם תחזיק אותה בפוך, תעשה חזק כמו עשרה גברים." הצעיר חיפש עד שמצא את האבן האדומה, הודה לפלג המים והמשיך בדרכו.

בהמשך הדרך הוא ראה עץ תפוח. על העץ היה פרי רב כל כך שהענפים התכופפו ממש עד האדמה, ואף התחילו להיסדק.

"עוד משהו שכל צרות העולם תלויים עליו" אמר לעצמו הדייג. הוא ניער את העץ כדי שחלק מהפרי ייפול

ארצה, ואחר כך הכין תמיכות לענפים, כדי שלא ישברו. "על מעשה טוב מגיע גמול" אמר עץ התפוח "הבט תחת השורשים שלי ושם תמצא תפוח זהב. כל זמן שתשמור אותו על החזה שלך, לא אש ולא מים יוכלו לפגוע בך, כי זה תפוח מעץ החיים.

הדייג הצעיר מצא את התפוח, אמר יפה "תודה" לעץ והמשיך בדרכו.

ושוב הגיע למקום בו נשמעה מהומה גדולה, וראה שני

תרנגולים, אחד שחור, שני אדום, נלחמים קשה זה בזה. התרנגול השחור התנפל על האדום שהתגונן בשארית כוחותיו.

"הנה אחד שכמעט ואיבד את חייו" אמר הצעיר, קפץ אל התרנגולים וגירש את השחור עם מקל שבידו. "תודה" אמר התרנגול האדום "הצלת את חיי. על מעשה טוב מגיע לך גמול. אני יודע למה הגעת הנה ואתן לך עצה טובה. כשהקוסם האפור ישאל מה רצונך, אמור לו כי אתה מתנדב לשמור על הבקר השחור שלו בלילה. הוא יהיה חייב לעשות מה שביקשת. ועכשיו תקשיב היטב מה עליך לעשות. כשתפתח את הרפת יצאו שלוש ועשרים פרות שחורות, ואחריהן פר שחור, הפולט אש ועשן מאפו. תפוס אותו בקרניים ותחזיק אותו עד קריאת התרנגול בבוקר. אך הוא יהיה חזק וכדי לגבור עליו דרוש כוח של עשרה איש."

הדייג הצעיר הודה לתרנגול על העצה והמשיך לטירה שבה חי הקוסם האפור.

הוא דפק בדלת והקוסם האפור פתח אותה בעצמו. הוא היה גבוה בראש מהאדם הגבוה ביותר, הייתה לו רק עין אחת, שהבריקה והבהיקה כמו כוכב בליל כפור, ועל כתפיו ישבו שני עורבים שחורים עם עיניים אדומות כמו

גחלים לוחשות.

"מה תרצה כאן?" שאל הקוסם האפור.

"הו!" ענה הצעיר "באתי מהעולם הרחב ורציתי רק לשמור לילה אחד על הבקר שלך. זה הכל מה שרציתי."

כשהקוסם האפור שמע זאת, קמט את מצחו ועינו האחת זרחה כמו ברק. "טוב" אמר "תוכל לנסות זאת, אבל אם תיכשל, ראשך יותקן על הגדר של האחוז שלי."

"לא נעים לשמוע זאת" ענה הצעיר "אבל אנסה לעשות מה שאוכל". הוא נכנס לטירה ואכל את ארוחת הערב יחד עם הקוסם האפור. אחרי ששבע, אמר לו הקוסם האפור שהגיע הזמן לעבודה. הצעיר הלך לרפת שבה עמד הבקר בשורה אחת. הוא פתח את הדלת והפרות רצו החוצה ומיד אחרי הדלת כל אחת הפכה לעורב שחור. הן הסתובבו סביב ראשו כאילו רוצות לנקר את עיניו.

אחרי הפרות יצא הפר, אבל הצעיר היה כבר מוכן לקראתו. הוא תקע לפיו את האבן האדומה הקטנה שנתן לו פלג המים, ומיד הרגיש שכוחו עולה והוא נעשה חזק כמו עשרה גברים. הוא תפס את הפר בקרניו, אך למרות שהפר נשף אש ועשן, לא קרה

לצעיר כלום, כי על חזהו החזיק את תפוח מעץ החיים. הפר השתולל ונהם ובעט, אך הכל לשווא, כי הצעיר החזיק אותו היטב, ובסוף החיה נרגעה ועמדה שקטה כמו גדי. אלא שהצעיר המשיך להחזיק אותו בקרניו, וכל הזמן העורבים השחורים חגו מעליו, אך לא נגעו בו. בסוף נשמעה קריאת התרנגול והעורבים הפכו שוב לפרות. הצעיר הוביל אותן לרפת, כולן למקומן. כשהגיע לקוסם האפור זה שאל "שמרת טוב על הבקר השחור שלי?"

כן, הצעיר שמר כל הלילה על הבקר וכלל לא היה קשה לשמור. פניו הקוסם נפלו כי הוא נאלץ לשלם לו עכשיו את שכרו. אז מה הוא רוצה עבור העבודה שעשה? "או" ענה הצעיר "אני רוצה רק דבר קטן. אם תיתן לי את המפתח שתלוי שם אחרי דלת המטבח, אינך צריך להוסיף יותר כלום. אהיה מרוצה בזה."

בלית ברירה הקוסם האפור נתן לו את המפתח, גם שהיה מעדיף לתת לו את אחת מידי. והצעיר הלך משם עם זה מה שבשבילו בא, וזה יותר משרבים מאתנו משיגים בדרך כלל. אלא שהקוסם האפור לא רצה כל כך קל להיפרד ממפתח בית המשאלות וככל שיותר חשב על כך, כך יותר הצטער על העסקה.

לכן בסוף הוא הוריד את חרב הפלא שלו מהקיר, נעל נעלי החפיזות שעמדו בפינה, הציץ לתוך ספר הידע שעל מדף הספרים, כדי לדעת באיזה כוון הלך הצעיר, והתחיל לרדוף אחריו, כדי להחזיר לעצמו את המפתח. הצעיר הגיע בדיוק לעץ התפוח, עצר, הביט אחרוה וראה את הקוסם האפור עובר מעל הגבעה. "הוא רודף אחרי" אמר "מה אעשה עכשיו?" "למעשה הטוב שלך מגיע גמול" אמר עץ התפוח "כנס תחת הענפים שלי."

הצעיר עשה כך והעץ הוריד את ענפיו מעליו, עד שלא ניתן היה לראות אפילו שיערה אחת מראשו. הקוסם האפור הגיע עד העץ, מתנשם ומתנשף. "עץ" אמר "האם ראית את הדייג הצעיר עובר כאן בסביבה?" לא, העץ לא ראה אף אחד כזה. והקוסם האפור חזר הביתה כדי לבדוק שוב בספר הידע שלו. שם הבין איך רימה אותו עץ התפוח, ועכשיו הוא יצא לרדוף אחרי הצעיר במהירות, עד שעשן יצא מתחת סוליות נעליו. בינתיים הצעיר מיהר ובדרכו הגיע עד פלג המים. שם הביט שוב אחורה וראה את הקוסם עובר מעל ההר הסמוך. גם הפלג ראה את הרודף ואמר "על מעשה טוב מגיע

גמול" והוא נעשה קטן יותר ויותר, כך שהצעיר יכול היה לעבור מעליו בלי להרטיב את רגליו. אבל אז התחיל הפלג שוב להתרחב ונעשה פי עשר רחב ממה שהיה קודם.

בדיוק הגיע הקוסם האפור, ממש מעשן מרוב המהירות. "פלג" אמר "האם ראית את הדייג הצעיר עובר בסביבה?"

"כן" ענה הפלג "הנה הוא שם, בצד השני שלי" והצביע על הצעיר.

הקוסם האפור אפילו לא הוריד את נעליו וגרביו, אלא נכנס ישר לתוך המים והתחיל לחצות אותם. אלא כשהיה כבר באמצע, הפלג התחיל להתנפח יותר ויותר עד שהפך לזרם חזק, שסחב את הקוסם האפור כמו פקק בתעלת ביוב, ובסוף הטביע אותו. וזה היה הסוף של הקוסם האפור.

עכשיו הצעיר לא היה צריך כבר למהר. הוא הלך בשקט עד שהגיע עד קצה האחו הגדול. שם הוא הוציא מכובעו את הנוצה שקיבל מהעיט, וזה הופיע לפניו בלי שהדייג נאלץ לחכות לו אף רגע.

הוא עלה שוב על גבו של העיט והם עפו בלי הפסקה, עד שהגיעו לביתה של מלכת הציפורים. שם כבר

חיכתה לו החסידה בעלת רגליים ארוכות. היא שוב לקחה אותו על גבה והביאה עד לפני ארמון המלך. אבל במקום לרוץ עם המפתח למלך, הדייג התחיל לחשוב. "אולי לא כדאי למהר" אמר לעצמו "אש גדולה מדי עלולה לחרוך את הדייסה". הוא לא ילך אל המלך עם מפתח בית המשאלות בלי לנסות קודם איזו דלת פותח המפתח הזה. לכן הוציא אותו מכיסו ודפק בו פעמיים באדמה.

"הייתי רוצה" אמר "להיות לבוש בגדי זהב, וגם שיבוא סוס זהוב וכלב צייד זהוב שירדוף אחרי ארנבת זהובה." רק אמר את הדברים, וכל זה הופיע לפניו בלי שנאלץ לחכות, ובדיוק כפי שביקש. הוא קפץ על הסוס ורכב עליו בכיוון היער, אחרי הכלב והארנבת.

אנשים נעמדו דום כשראו אותו עובר לידם! הנסיכה בעצמה רצה לחלון כדי לצפות במראה נהדר זה, והמלך שלח מיד שישה מאביריו שיתלוו אליו, כי חשב שזה אדון חשוב כלשהו שבא לצוד בסביבה.

אבל הצעיר הגיע ליער ושם ירד מהסוס ודפק במפתח שלו באדמה.

"אני רוצה עכשיו להיות כפי שהייתי קודם" אמר, ומיד נעשה שוב לדייג עני ושום דבר לא יותר. ובגדי הזהב,

הסוס הזהוב, הכלב והארנבת נעלמו שוב בארץ של שומקום, שממנה באו. וכשהגיעו אליו אנשי המלך מצאו רק צעיר לבוש סחבות, משחק במפתח חלוד.

הם חיפשו וחיפשו, אך לא מצאו זכר מהסוס הזהוב, או הרוכב בבגדי זהב, ואחרי זמן חזרו לארמון בידיים ריקות.

רק הנסיכה אמרה "אולי הייתם צריכים להביא הנה את הצעיר ששיחק במפתח".

למחרת הצעיר שוב דפק במפתח באדמה.

"הייתי רוצה" אמר "מרכבת זהב רתומה לשישה סוסים לבנים כמו חלב, עם נהג ומשרת, ועם מלווים לבושים בגדי כסף וזהב.

ומיד היו כל אלה לפניו והכל כפי שאמר. הוא נכנס לכרכרה ונסע ליד ארמון המלך. שוב נעמדו אנשים בדרך והתפלאו מהשיירה המרשימה. הפעם שלח המלך שנים-עשר אבירים אחרי המרכבה, כי חשב שזה מלך או נסיך כלשהו שעובר ליד ארמונו.

וכשהמרכבה הגיעה ליער הצעיר קפץ ממנה ודפק במפתח שלו באדמה. "רוצה להיות כמו קודם" אמר, וכך קרה.

כשהגיעו שנים-עשר האבירים על סוסיהם, פגשו רק דייג

צעיר עם מפתח בידו. הם שוב חיפשו וחיפשו בכל הסביבה, ואחרי שלא מצאו כל סימן של המרכבה או של מלוויה, חזרו לארמון.

"אבל הרי אמרתי לכם" אמרה הנסיכה "שתביאו הנה את הצעיר עם המפתח."

למחרת דפק הצעיר במפתח שלו בשלישית.

"אני רוצה טירה מפוארת, בנויה מכסף וזהב, ויפה כמו שאיש עוד לא ראה מעולם."

עוד לפני שמילים אלה יצאו מפיו וטירה כזו צמחה לידו מלא כלום, כמו בועת סבון. בדיוק אז הביט המלך מחלונו ומול ארמונו ראה את הטירה הזהובה וכסופה. הוא הוריד את משקפיו ושפשף אותם ושפשף, וגם עיניו שפשף, אך הטירה הייתה שם.

על כן הוא ציווה להכין סוסים, ויחד עם הנסיכה ועם רבים מאנשי החצר שלו יצא לבדוק מי בנה תוך לילה אחד טירה נהדרת כזו. אך הצעיר ראה אותם ודפק במפתח שלו באדמה. "שהכל יהיה כמו קודם!" אמר, ו"פוף!" נעלמה הטירה כמו להבת נר כשנושפים עליה. בא המלך ובאה הנסיכה ואנשי החצר ולא מצאו אפילו זכר לטירה, רק צעיר בסחבות, שישב על אבן עגולה ושיחק במפתח חלוד.

אך הנסיכה הייתה בחורה חכמה, שידע להביט דרך חור באבני הרחיים. כשהביטה עליו הבינה את כל העניין. היא ניגשה אליו ולקחה את ידו. "עכשיו אתחתן אתך" אמרה. וכך היה. וזה סוף הסיפור.

כי יכולים להיות נסיכים ומלכים רבים בעולם, אך אני עוד לא שמעתי

על אף אחד שיהיה לו מפתח לבית המשאלות, מלבד הדייג הצעיר. ואולי אתם שמעתם על כזה?

